

BELEXsentiment

BELEXsentiment za januar iznosi 100,92 poena*

Kao i prethodnog meseca, oba indeksa Beogradske berze kretala su se suprotno očekivanjima tržišnih učesnika (BELEXsentiment je za decembar iznosio 114,67 poena, što predstavlja blago optimističko očekivanje). Za razliku od novembra, razlika od očekivanja i stvarnosti je bila manja, a što se uglavnom može pripisati novogodišnjem skoku cena akcija koji se dogodio poslednjih trgovačkih dana 2009. godine. Međutim, uprkos ovom rastu pred sam kraj godine, indeks BELEX15 beleži pad na mesečnom nivou od 2,56%, dok BELEXline beleži pad od 0,34% u istom periodu. Takodje, treba istaći da je ovaj rast uočen na akcijama koje imaju slabiju likvidnost, dok generalno najlikvidnije akcije Beogradske berze (AIKB, AGBN, ENHL) beleže manji rast i to na nižim prometima, tako da se, slično kao i prethodnih godina može govoriti o novogodišnjem efektu rasta cena akcija na Beogradskoj berzi, koji je ove godine bio slabijeg inteziteta. Ako izuzmemo blok transakciju akcijama Apatinske pivare (APTP) u iznosu od 16,39 milijardi dinara, dolazimo do mesečnog prometa koji je bio znatno niži od novembarskog. Januarski BELEXsentiment, koji je niži od decembarskog, trebalo bi da ukaže na očekivanje da će "novogodišnji efekat" ipak izgubiti dah u januaru, a takodje može biti i odraz jedne šire, globalnije slike tržišta kapitala koja po ocenama analitičara nudi i previše optimističan pogled u odnosu na ekonomsku realnost kako globalne tako i regionalne privrede. Međutim, sve prognoze treba uzeti sa rezervom, s obzirom na generalni trend povećanja volatilnosti svih svetskih indeksa, a u našem slučaju treba biti i dodatno oprezan usled dramatičnog pada likvidnosti, koja dozvoljava relativno maloj količini sredstava da značajno utiče na cene pojedinih akcija koje ulaze u sastav repernih indeksa Beogradske berze.

Najrazvijenija zapadna tržišta kapitala (SAD, V. Britanija, Nemačka) uspela su da u poslednjem mesecu 2009. godine ubeleže pozitivne rezultate (S&P 500 +0,56%, FTSE +1,90%, DAX +3,13%), uz nešto bolje makroekonomske podatke od očekivanih, a posebno one koji su vezani za potrošnju i stanje na tržištu nekretnina u SAD. U poslednjih mesec dana američki dolar (USD) je ojačao u odnosu na evro (EUR) za 5,04%, a cena zlata je pala za 8,33%. Tržišta u razvoju (emerging markets) beleže slične rezultate kao i razvijenija tržišta kapitala, uz generalno blag rast cena u decembru mesecu. Međutim, sva tržišta kapitala u okruženju (bivše SFRJ republike) beleže značajan pad repernih indeksa - hrvatski Crobex je u decembru pao za 5,25%, dok makedonski MBI 10 beleži pad od 7,62%. Jedan od glavnih uzroka ovakvog pada regionalnih indeksa može ležati u činjenici da su u odnosu na svetska tržišta ova tržišta mogu okarakterisati kao "periferna". Na ovim tržištima, pritisak ponude akcija stvoren je u manjoj meri od strane inostranih investitora koji su motivisani željom za realizacijom profita (ostvarenog usled solidnog rasta cena od martovskog dna), a većim delom i od strane domaćih investitora, kojima je gotovina bila potrebna od pozicija u akcijama. Kada na ove činjenice dodamo slabu domaću i inostranu potražnju za akcijama preduzeća i banaka u najbližem okruženju, dolazimo do nivoa cena sa kojima smo završili

2009.godinu.

Po svemu sudeći, prva polovina ove godine mogla bi da protekne u znaku slabe likvidnosti i stalnog prereagovanja tržišta u oba smera. Zbog male likvidnosti domaće tržište nema epitet efikasnog, a kretanja će ostati pod uticajam sporadičnih pritisaka ponude ili tražnje. U tom smislu, povoljni fundamenti domaćih kompanija verovatno neće biti okidač za rast cena akcija, već pre svega povratak likvidnosti, odnosno stranih i domaćih investitora. S obzirom da je u bližem okruženju prisutna opšta nelikvidnost, kao i da su banke ozbiljno suzdržane u odobravanju kredita, pokretač tržišta mogle bi da budu kupovina većih paketa akcija od strane novih ulagača na Beogradskoj berzi, kao što se već dogodilo u martu odnosno septembru prošle godine.

Milun Trivunac
Portfolio menadžer

*Vrednost BELEXsentimenta za tekući mesec analizira portfolio menadžer koji je u prethodnom mesecu imao najprecizniju procenu kretanja tržišta Beogradske berze

Izvor: Bilten Beogradske berze